

**การศึกษาลักษณะทางคลินิกของไซนัสอักเสบที่คลินิกเด็ก
และคลินิกโสต คอ นานสิก และลาริงซ์วิทยาในโรงพยาบาลศิริราช
สุวรรณา พรรัตน์รังสี**

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบ prospective descriptive study เพื่อจะศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (demographic data), ประวัติ, อาการและอาการแสดง (clinical manifestation), ภาวะการแพ้ต่อสารก่อภูมิแพ้ (allergic sensitization) และความผิดปกติของภาพถ่ายรังสีไซนัสของผู้ป่วยเด็กที่ป่วยเป็นโรคไซนัสอักเสบทั้งชนิดเฉียบพลันและเรื้อรังโดยเก็บกลุ่มตัวอย่างจากแผนกผู้ป่วยนอก, คลินิกโรคภูมิแพ้ รวมถึงแผนกผู้ป่วยในของภาควิชากุมารเวชศาสตร์และจากภาควิชาโสต นานสิก ลาริงซ์วิทยาในโรงพยาบาลศิริราช ในระยะเวลาตั้งแต่ กันยายน 2544 ถึง มิถุนายน 2545 โดยการตอบแบบสอบถาม ส่วนผลของภาพรังสีไซนัส จะให้อ่านผลโดยรังสีแพทย์ 1 ท่าน โดยที่ไม่ทราบอาการและการวินิจฉัยของผู้ป่วย ผลการศึกษาพบว่ามีผู้ร่วมทำการศึกษาที่เป็นโรคไซนัสอักเสบ 100 คน อายุระหว่าง 1 ปี 9 เดือน ถึง 12 ปี 7 เดือน (อายุเฉลี่ย 6 ปี ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.72) พบว่าเป็นเด็กที่มีประวัติโรคภูมิแพ้ในครอบครัว ร้อยละ 47 แต่เด็กกลุ่มนี้มีโรคหอบหืด, โรคภูมิแพ้จมูก, และโรคภูมิแพ้มากกว่า 2 ชนิด ถึงร้อยละ 19, ร้อยละ 17 และ ร้อยละ 13 ตามลำดับ โดยอาการที่พบบ่อย คืออาการน้ำมูกไหล อาการไอบกกลาง คื่น คัดแน่นจมูกและเสมหะลงคอ ในเด็กกลุ่มนี้มีผลทดสอบทางผิวหนังเป็นบวกคิดเป็นร้อยละ 53.6 โดยผลทดสอบทางผิวหนังเป็นบวกต่อสารก่อภูมิแพ้ที่พบบ่อย 3 อันดับแรกคือ ไรฝุ่น, แมลงสาบ และหญ้า กับอาหารทะเล ภาพรังสีไซนัสที่อ่านโดยรังสีแพทย์พบว่ามีภาพรังสีไซนัสที่ผิดปกติมากกว่า 1 sinus ประมาณร้อยละ 90 โดยพบเป็น maxillary sinus ร้อยละ 99 และ ethmoid sinus ร้อยละ 91 จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ภาวะไซนัสอักเสบเป็นได้ตั้งแต่เด็กเล็กถึงเด็กโต โดยเป็นได้ทุกseason โดยอาการที่พบเหมือนอาการเป็นหวัดทั่วไป ภาวะภูมิแพ้พบร่วมกับภาวะไซนัสอักเสบได้ ดังนั้นในผู้ป่วยที่มาด้วยอาการน้ำมูกไหล ไอ แน่นจมูก ควรจะตรวจโพรงจมูกเสมอเนื่องจากหากตรวจพบว่ามีน้ำมูกข้นบริเวณ middle meatus ให้นึกถึงภาวะไซนัสอักเสบอยู่เสมอ

**CLINICAL CHARACTERISTICS OF PEDIATRIC SINUSITIS
AT PEDIATRIC CLINIC AND PEDIATRIC ENT CLINIC AT SIRIRAJ HOSPITAL**

Suwanna Pornrattanarungsee

We performed a prospective descriptive study on demographic data, history, clinical manifestations, allergic sensitization and abnormalities of paranasal sinus film of the acute, subacute and chronic sinusitis in children.

Methods : Patients with sinusitis who attended pediatric allergy clinic, in ward, pediatric outpatient clinic, ENT clinic, September 2001 to June 2002 were interviewed by using the questionnaire. The radiologic study of sinuses was evaluated by a single radiologist who was not aware of the history or clinical symptom throughout the study.

Results : 100 patients were recruited. Their ages were between 21 months to 157 months old (mean \pm SD=6 \pm 2.72 years). Family history of atopic disease were positive in 47% of these patients. There was a history of asthma in 19%, allergic rhinitis in 17% and allergic diseases more than one disease in 13%. The common clinical manifestations that brought the patient to the clinic were rhinorrhea, nocturnal cough, nasal congestion and postnasal dripping. Skin prick test was positive in 53.6%. The common sensitizing allergens were dustmite, cockroach, seafood and grass. We also found that the paranasal sinus films which were reviewed by one radiologist, approximately in 90% had more than one sinus involved, the maxillary sinus was involved 99% and the ethmoid sinus was involved 91% by radiologic criteria

Discussion : Sinusitis can be found in children of all age group. Symptoms affecting the respiratory tract are the most common complaint. History of atopic diseases is frequent in patients with sinusitis. Patients who have respiratory symptoms as indicated above should be suspected as having sinusitis.